

Mindig van választás

Alternatív gyógymódot (pl. homeopátiát) alkalmazó
Szakmabemutató információs mappa

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV

FELELŐS KIADÓ: PIRISI KÁROLY

KÉSZÍTŐ: KANOVA CONSULTING

PÁLYAORIENTÁCIÓS LEKTOR: HARKÁNYI ADRIENNE

INTERJÚALANY: DR. KERTÉSZ ARANKA

SZAKMAI LEKTORÁLÁS: DR. LENGYEL BOGLÁRKA

A SZAKMAISMERTETŐ MAPPA A TÁMOP 2.2.2 – „A PÁLYAORIENTÁCIÓ RENDSZERÉNEK TARTALMI ÉS MÓDSZERTANI FEJLESZTÉSE” PROJEKT KERETÉBEN KERÜLT KIDOLGOZÁSRA.

PROGRAMVEZETŐ: BORBÉLY-PECZE TIBOR BORS

A PROJEKT AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL, AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP ÉS A MAGYAR ÁLLAM TÁRSFINANSZÍROZÁSÁVAL VALÓSUL MEG.

FOGLALKOZTATÁSI ÉS SZOCIÁLIS HIVATAL
2010

www.afsz.hu
www.epalya.hu
www.eletpalya.afsz.hu

Tartalomjegyzék

A. Feladatok és tevékenységek

B. Követelmények

C. Szakképzés

**D. Kereseti lehetőségek,
elhelyezkedési kilátások**

E. Egyéb információs források

Feladatok és tevékenységek

A következő kérdésekre kaphat választ:

- ◆ Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?
- ◆ Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia? (anyagok, szerszámok, műszerek, gépek...)
- ◆ Hol végzi a munkáját? (szabadban, műhelyben, irodában, üzletben...)
- ◆ Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga? (vevő, ügyfél, kolléga...)

„Az orvos legfőbb és egyedüli elhivatottsága, hogy visszaadja a betegek egészségét, ezt nevezzük gyógyításnak.”

/Dr. S. Hahnemann, Organon 1.§, 1842/

Az alternatív gyógymódokról először talán azt a legfontosabb leszögezni, hogy e kezelési módszerek a tudományosan megalapozott (nyugati, vagy hagyományos) gyógyítás módszereihez társulnak, és a gyógykezelés komplementer (kiegészítő) eljárásait foglalják magukban.

Mutatkozik igény, sőt helyenként még fokozódik is az alternatív vagy tradicionális gyógyászatra, amelynek manapság elterjedt megnevezése a komplementer-alternatív medicina (CAM). Komplementer, mert kiegészítője lehet a hivatalos orvoslásnak. Alternatív – de nem azért, mintha kiválthatná amaszt, hanem mert nem a mai fő irányhoz tartozik. Eszközei, eljárásai ugyanis többnyire sokkal régebbiek, és főleg az ősi keleti gyógyászatban gyökereznek.

A megalapozott természetgyógyászati gyógymódok minden olyan esetben alkalmazhatók, amelyekben a hagyományos orvoslás nem ismer hatékonyabb módszert, illetve ha a beteg nincs veszélyhelyzetben, és esetében nem szükséges más sürgős, hagyományos terápia alkalmazása.

Az eljárások célja:

- kedvezően befolyásolni az egészségi állapot,
- megelőzni a betegségeket,
- lehetővé tenni a védekezés az egészséget veszélyeztető, illetve károsító tényezőkkel szemben,
- erősíteni a védekező rendszert.

Az alternatív gyógymódok lényege, hogy nem csupán a test fizikai gyógyítását tűzik ki célul, hanem a páciens szellemi és lelki állapotát is a gyógyítás tárgyává teszik. Mindezt – az alternatív gyógyászat bizonyos ágaiban – gyógynövények, természetes alapanyagú gyógyhatású termékek alkalmazásával egészítik ki.

A WHO kutatása szerint az **Európai Unióban** az emberek 70-80%-a veszi igénybe az alternatív gyógymódokat, míg ez az arány hazánkban az 50%-ot sem éri el. Az EU-ban az emberek többsége először az alternatív gyógyászokhoz fordul, és csak ezt követően mennek a tradicionális nyugati orvoslás képviselőihez.

Az alternatív medicina is igen sok lehetőséggel rendelkezik, ennek megfelelően sok képzési ága is létezik más-más követelményrendszerekkel. Ahogy az orvosok betegségtípusok vagy testrészek szerint szakosodnak, az alternatív gyógyászok a különböző módszerek (pl. homeopátia, kínai orvoslás) használatára specializálódva törekednek a betegek gyógyítására, a betegségek megelőzésére.

Az **alternatív gyógyítást alkalmazók** szakosodási lehetőségei közül próbálunk néhányat bemutatni, kitérve az orvosi, vagy más egészségügyi felsőfokú végzettséghez kötött gyógymódokra.

Orvosi végzettséghez kötött alternatív gyógyászat:

- hagyományos kínai orvoslás
- neuráalterápia
- homeopátia
- manuáalterápiás eljárások
- fizioterápia

Felsőfokú egészségügyi végzettséghez kötött alternatív gyógyászat:

- életmód-tanácsadás és terápia

A fent felsorolt gyógyító eljárásokkal részletesen foglalkozunk az alábbiakban, de meg kell említenünk, hogy akad néhány olyan, alternatív gyógyítást segítő tevékenység is, melyeket nem kötnek nem orvosi, vagy egészségügyi felsőfokú végzettséghez.

Ezekről az **Alternatív gyógymódot (pl. homeopátia) alkalmazó segítőtje** szakmaismerető mappában lehet olvasni.

Dr. K. Anna homeopátiás orvos, pszichológus segít tájékozódni arról, mit érdemes tudni az **alternatív gyógyítással** foglalkozókról.

Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek az egyes gyógymódok alkalmazása során?

Anamnézis. Minden alternatív gyógymódot alkalmazó orvos legelső feladata, hogy kikérdezze páciensét/betegét panaszairól, problémáiról. Ehhez figyelembe veszi a már meglévő leleteket, újra megvizsgálja, ha szükséges, és mindezt kiegészítheti egy beszélgetés is, amikor részletesen megbeszélik a tüneteket, panaszokat (pontosan mi a tünet, mióta tart, változtat-e rajta valami, korábbi műtétek, előző betegségek stb.).

Az alternatív gyógyító mindezek alapján dokumentációt készít, ami tartalmazza a páciens/beteg alap adatait, valamint az anamnézis során megismert információkat.

Néhány gyógymódban az anamnézis kiegészül:

- **Homeopátiás gyógyítás** esetén az anamnéziskor a spontán elbeszélés a leginkább hangsúlyos. A páciens bemutatja magát, elmondja betegsége

történetét, és élettörténetéből kiemeli mindazt, amit testi, lelki és szellemi szempontból fontosnak tart.

„Fontos, hogy megértsük a betegség természetét és a beteget. Ez hosszú időt vesz igénybe, és nagyfokú figyelem kell hozzá” – mondja K. Anna.

Majd következik az irányított anamnézis, amikor a beteget részletesen kikérdezik testi tüneteiről. Kitérnek általános működéseire (étvágy, alvás, izzadás stb.), valamint arra, mi ront és mi javít általános állapotán.

K. Anna szerint *„a homeopátia egy önálló gyógyítási rendszer. Nem diagnosztizálásból, hanem tünetekből dolgozik. A szervezet öngyógyító mechanizmusát használja.”*

A megismert tüneteket rangsorolja. A legértékesebbek a pszichés-mentális tünetek, melyeket az általános, majd a lokális (helyi), testi tünetek követnek.

- **Hagyományos kínai orvoslás** esetén szintén nagyon fontos a kikérdezés, az anamnézis (hol érez fájdalmat, duzzanatot stb.). Végigkérdezik a belső szervek működési zavarait, élettanuk alapján. Ezután következik a beteg megtekintése (kövér vagy sovány, tapasztalható-e ödéma, duzzanat, izomfeszülés). Végigtapogatják a csatornákat, megnézik a bőrt, megfigyelik a légzést, a beszéd sebességét. Megvizsgálják a nyelvet és a pulzust. Figyelembe kell venni a kínai biológiai szervórát is (az egyes szervrendszerek aktivitása napi ciklikusságot mutat, diagnosztikus értékű nekik, ha a tünetek azonos időben jelentkeznek).
- **Neuráalterápia** alkalmazásakor a panaszok, tünetek, vegetatív tünetek értékelésénél figyelni kell azok időbeli sorrendjére, a korábban alkalmazott kezelések hatásaira, a páciens korábbi baleseteire, műtéteire, a hegképződéssel járó folyamatokra, fogászati műtéti

beavatkozásokra, a bőr heges elváltozásaira (pl. kozmetikai beavatkozások után).

- **Manuálterápiás eljárásoknál** nagyon fontos a fizikai diagnosztika:

Megtekintés (inspekció) – A megfigyelés kiterjed páciens/beteg testalkatára, a testszimmetriára, testtartásra, mozgásmintára. Ezen kívül testsúlyát is megméri.

Tapintás (palpáció) – Megfigyelik a bőrhőmérsékletet, a bőrfelszín nedvességét, a bőr alatti kötőszövetet. Megvizsgálják az érzékenységi pontokat, a vázizom-konzisztenciáját, a csigolyaállásokat.

Ízületi mozgás vizsgálata – Ebbe beletartozik a globális (teljes) mozgás, szegmentális (részleges) mozgás, az izomfunkció, a szalagfunkciók vizsgálata, értesztek és érvizsgálatok, idegkompressziós tesztek, a durális irritáció vizsgálata stb.

Az anamnézis és a vizsgálatok alapján a terápia összeállítása és megkezdése.

Az anamnézis felvételét követi a megfelelő kezelés összeállítása a páciens gyógyulása érdekében. Vagyis a szakember eldönti, melyik módszert és milyen időtartamban használja stb. Ezt nevezzük terápiás tervnek, melynek elkészültét követően megkezdődik a tényleges kezelés.

- **Homeopátia:** A gyógyító homeopátiás szereket használ a beteg egészségének helyreállítása, illetve megelőzésre. Ezek a szerek természetes alapanyagú növényi kivonatok alkoholos elegyei, amit tejcukor golyócskába itatnak fel. Így nem terhelik a szervezetet mérgeanyaggal. A szer kiválasztásánál a szakember célja, hogy azt találja meg, amelyik az egészet tekintve leginkább fedi a betegségképet („*hasonlót a hasonlóval gyógyít*”). A homeopátiás gyógyítás alapja ugyanis a hasonlóság elve. Eszerint egy adott anyagból készült szer azt a betegséget képes meggyógyítani, melynek tüneteit egészséges

embernél előidézi. A homeopátia egyéni alkati terápia, mely az egész embert – testét és lelkét – egyaránt figyelembe veszi.

- **Hagyományos kínai orvoslás:** Ez az orvoslás ugyanolyan teljes gyógyító rendszer, mint az európai orvostudomány. Leginkább ismert és elterjedt ága az akupunktúra. Filozófiai alapja a taoizmus.

A testet energiarendszernek tekintik. A kezelések célja a harmónia helyreállítása, a szervezet segítése abban, hogy visszanyerje egyensúlyát. Nagy hangsúlyt fektetnek a megelőzésre.

A gyógyító tevékenysége az akupunktúrás pontok és vezetékek ismeretén alapul. Ezeket a pontokat vizsgálja, és mechanikai hatással kezeli.

- **Neuráalterápia:** Különböző gócok szűrését és kezelését végzi speciális ingerterápiával. Az akupunktúrához hasonlóan (ám jórészt saját pontrendszerrel dolgozva) az egyes szervek működését a hozzájuk tartozó reflexzónákon, akupunktúrás meridiánokon és az idegpályákon keresztül igyekezik szabályozni.

A hatás a perifériás idegek segítségével jut el a mélyebben lévő, szabályozandó területekre. Steril körülmények között, injekciós tűvel történik a kezelés, melynek során az orvos Procain vagy Lidocain alkalmaz speciális technikával. Sokszor egy-egy alkalom is elég a panaszok megszüntetésére.

Különleges jellegzetessége, hogy képes kikapcsolni a szervezet távoli pontjainak működését is befolyásoló „zavarómezőket”, gócpontokat. Ilyen góc lehet egy rossz fog, egy idült mandulagyulladás, vagy akár egy régi műtéti heg is. A kezelés elsősorban funkcionális (működéssel kapcsolatos) és regulációs (szabályozási) zavarok, fájdalom, mozgáskorlátozottság, visszatérő gyulladások, emésztési és keringési zavarok esetén ajánlott.

- **Manuálterápiás eljárások:** A tartó- és mozgatószervrendszer biomechanikájával, élettanával és visszafordítható (reverzibilis) működészavarainak kórélettanával, diagnosztikájával, terápiájával, prevenciójával (megelőzésével), rehabilitációjával foglalkozik.

Célja az egészséges ízületműködés helyreállítására. A terapeuta a saját és a páciens izomerejét vagy a gravitációs erőt felhasználva, szakszerű fogásokat alkalmazva végzi gyógyító tevékenységét. Elve, hogy az ízületműködési zavar megszüntetése kihat az egész szervezetre. Az egyes technikák meghatározzák a támadáspontot (izom, ízület), a javaslatot, valamint hogy milyen gyakran lehet ezeket alkalmazni.

A vizsgálat lehet:

- szűrővizsgálat,
- beutaláson alapuló szűrés,
- spontán jelentkezők vizsgálata.

Összességében a szakember feladata a helyes testtartásra és a mozgásra nevelés, valamint a tanácsadás, és a folyamatos továbbképzés.

- **Életmód-tanácsadás és terápia:** Az anamnézis alapján egyénre szabott életmódi programjavaslatokat állít össze. Meghatározza az ehhez szükséges kezelések, illetve konzultációk számát, időrendjét, módszerét. A szakember esetleges további (pszichológiai, pszichoterápiás, természetgyógyászati) vizsgálatokra küldi a páciens/beteget.

Élményközpontú módszeregyüttes alkalmazásával segít. Jártas valamennyi természetgyógyászati ágban (távol-keleti mozgásoktatás, egészséges táplálkozás, rendterápia, masszázások, gyógynövényismeret, hidroterápia, légzéstechnikák). Ismeri a mentálhigiéné (a lélek egészségtana) alapelveit is, és mindezeket együttesen alkalmazza a páciens/beteg életmódjának átalakítása érdekében. Prevenció

feladatokat is ellát.

- **Fizioterapeuta:** Az alternatív fizioterapeuta fizioterápiás, hidroterápiás eljárásokat alkalmaz (le mosás, zuhany, pakolás, rész- és egész fürdő, fényterápia). Ezen kívül életmódi elvek oktatásával, mozgásterápiával, masszázssal és gyógynövények alkalmazásával gyógyít.

Dokumentálás: A páciensről/betegről bizonyos kötelezően előírt (név, cím stb.) és egyéb fontos információkat (diagnózis, terápia, felhasznált gyógykészítmények, módszerek stb.) rögzít, ezekről feljegyzéseket készít, nyilvántartást vezet.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

E munkaköröknél az anamnézishez szükséges valamilyen jegyzetelési lehetőség, vagy papíron, vagy számítógéppel. A homeopátiás orvoslásnál a tünetjegyzékek digitálisan is elérhetőek, így a számítógép hasznos eszköz nekik. De számítógépe segítségével más alternatív gyógymódot alkalmazó orvos is könnyedén elérhet különböző tudásbázisokat.

Az akadémikus diagnózis megállapításához egyszerű kézi eszközöket (pl. fonendoszkóp, vérnyomásmérő) használnak.

A hagyományos kínai orvoslás képviselői az akupunktúrás tűk mellett használnak moxát (ez fekete ürömből készül), tsu-bo (mágnes) golyókat is. A neurálterapeuták injekciós tűket használnak. Mindkét szakmában sterilizátort is kötelező használniuk, valamint gondoskodniuk kell a veszélyes hulladék szakszerű elszállításáról.

A fizioterapeuták különböző hidroterápiás eszközöket, gyógynövényeket használnak a terápiához.

Hol végzi a munkáját?

Minden foglalkozás képviselője zárt helyen, a helyi Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ) előírásainak megfelelő helyiségben végzi munkáját. Valamennyien dolgozhatnak valamely állami vagy magán egészségügyi intézményen belül, egészségügyi központban, vagy magánrendelőben. Lehetnek alkalmazottak, vagy önálló vállalkozók, egyedi időbeosztással. Mindenképpen fontos, hogy nyugodt körülmények között legyenek.

Az erős mentális terhelés miatt munkaidejük általában heti 2-3 nap, vagy váltott műszakban (délelőtt-délután) 4-5 nap. A több szabadidőre azért van szükségük, hogy regenerálódni tudjanak, és a munka közben teljes odafigyeléssel, kiegyensúlyozottan tudják segíteni pácienseiket/betegeiket.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

Az alternatív gyógyítás képviselői a diagnózis pontos felállításához több másik orvossal is kapcsolatba kerülnek. Szorosan együttműködnek esetleges asszisztenciájukkal, valamint a páciensekkel/betegekkel.

Ha gyermeket gyógyítanak, kapcsolatot tartanak a szülőkkel, hozzátartozókkal, akik nagy segítséget nyújtanak az anamnézisben.

Természetesen a munkán kívül is lényeges az együttműködés számos más alternatív, és hagyományos orvoslást képviselő kollégával. Kapcsolatot tartanak még a különböző érdekvédelmi szervezetek tagjaival és vezetőivel. Ilyenek pl. a Magyar Homeopátiás Orvosi Egyesület, a Magyar Manuálterápiás Orvosok Egyesülete, az Alternatív Orvos és Természetgyógyász Egyesület.

Követelmények

A következő kérdésekre kaphat választ:

- ◆ Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?
- ◆ Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?
- ◆ Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?
- ◆ Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?
- ◆ Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?
- ◆ Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

Az alternatív gyógymódokat alkalmazó gyógyítók tevékenységei a mozgásos funkciók közül mindenekelőtt a karok, kezek, illetve az ujjak használatát igénylik. A megfelelő állóképesség és teherbírás nélkülözhetetlen ezeken a pályákon, mivel munkaidejük jelentős részén állnak és járnak.

A manuálterápiát alkalmazók és a fizioterapeuták esetében a fizikai igénybevétel nagyobb, hiszen esetenként mozgatni kell a betegeket. Mozdulatsorokat mutatnak be, illetve a mozdulat/mozgás pontos végrehajtása érdekében fizikailag segítenek a betegeknek különböző testrészeik mozgatásában.

Jó figyelemkoncentrációs készségre (diagnózis felállítása, beteg/páciens reakcióinak megfigyelése), differenciált érzékszervi működésre, látási, hallási és beszédfunkcióra van szükségük a betegekkel/páciensekkel való érintkezéshez.

Fokozott érzelmi megterhelést jelent a munka a fizikailag vagy mentálisan sérült emberekkel. Éppen ezért többségük heti 2-3 napot, vagy váltott műszakban (délelőtt-délután) 4-5 napot dolgozik. Természetesen sürgős esetben nekik is a páciens/beteg rendelkezésére kell állniuk.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

A hagyományos kínai orvosok veszélyes hulladékot (véres tűk) kezelnek, ami fokozott óvatosságot igényel a fertőzések veszélye miatt.

Környezeti ártalmakkal a többi munkakörnél nem kell számolni, viszont a mentális megterhelés igen nagy. A szakembernek folyamatosan kontrollálnia kell magát, ami huzamosabb munkavégzés után szükségessé teszi a mentálhigiénés gondozást ezeken a területeken. A rendszeres foglalkozás mások gondjaival nagy érzelmi igénybevételt jelenthet. Olyan személyes

problémákkal, nehéz sorsokkal találkozhatnak, melyek kezelése empátiát, nagy türelmet, valamint érzelmi stabilitást igényel.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

A foglalkozás gyakorlását kizáró egészségügyi tényezők:

- szellemi fogyatékoság
- erős mozgáskorlátozottság
- fokozott figyelmet igénylő munkát nem végezhet
- a kéz és a kar korlátozott mozgásképesége

A foglalkozás gyakorlását korlátozó egészségügyi tényezők:

- súlyos beszédhiba
- beszédkésztség zavara
- hallásfogyatékoság
- hallásfogyatékoság

A vizuális megfigyelésekhez jó látásélesség, egyes területeken jó színlátás, a részletek pontos megfigyelése szükséges. Látássérültek ezért csak megfelelő látáskorrekció esetén dolgozhatnak ezeken a munkaterületeken (pl. szemüveg megengedett). A páciensekkel/betegekkel való kapcsolat kialakításához ép beszédkészséggel és hallással kell rendelkezni, ezért hallássérült jellemzően csak kommunikációra képes hallókészülékkel végezheti ezeket a tevékenységeket, amennyiben fogyatékosága a szóbeli kommunikációt nem zavarja.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

Az alternatív gyógyítói munka jó figyelemösszpontosítási és figyelemmegosztási képességet igényel. Figyelni kell a páciensre/betegre, a dokumentálásra, a terápiás folyamatra.

Az együttműködési készség a páciensekkel/betegekkel, a hagyományos és alternatív orvoslás más képviselőivel, az esetleges asszisztenciával egyaránt fontos. Nélkülözhetetlen az empátia, a türelem, az elfogadás képessége. Munkáját orvosi/gyógyítói kompetenciái, szakértelme, személyisége, elhivatottsága és jelleme hitelesíti.

Elengedhetetlen az önképzés és az aktív tájékozódás szakmai ügyekben.

Szakmai tudás:

- anatómiai, élettani, kórtani, klinikai és elsősegély-nyújtási ismeretek,
- alapos szaktudományi felkészültség
- a különböző betegségek dinamikájának, tüneteinek ismerete
- alternatív orvoslási folyamatok ismerete

Szakmai képességek:

- anamnézis felvételének képessége (empátiás meghallgatás)
- kliens szükségleteinek és lehetőségeinek felismerése, tisztázása
- tények rendszerelméletű elemzése
- a terápiák folyamatának összeállítása
- szükséges eszközök működtetése, szerek összeállítása
- dokumentálási képesség

Szerepvállalás és elkötelezettség:

- segítő, fejlesztő beállítódás, empátia, tolerancia, elfogadás
- hatékony szóbeli kommunikáció,

- szervezőképesség,
- rendszerező, alkotó gondolkodás, tények rendszerszemléletű elemzése
- kapcsolatteremtési és együttműködési készség,
- jó megfigyelő- és elemzőképesség, emlékezőkészség
- határozottság, döntési képesség, magabiztos fellépés
- példamutató viselkedés
- gyors helyzetfelismerés
- konstruktív probléma- és konfliktusmegoldó készség
- türelem, kitartás
- igényesség, felelősségtudat
- mentális egészség

Milyen tárgyban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

Az alternatív gyógymódokat alkalmazóknak szükséges alaposan megismerni szakterületüket, ezért fontos, hogy elmélyüljenek a szakterületnek megfelelő tantárgyakban. Az alternatív gyógyító érdeklődése elsősorban a páciensre/betegre, illetve a választott szaktantárgyra irányuljon.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

Az alternatív gyógyítói munka alapja az együttműködés másokkal, nagyon fontos a jó kapcsolatteremtő képesség. Az eszményi gyógyítót szociális érzékenység, segíteni akarás, nyitottság és türelem jellemzi. Jó megfigyelő, képes kezelni a váratlan helyzeteket, folyamatosan fejleszti magát.

A terület azoknak lehet vonzó, akik szeretnek emberekkel dolgozni, érdeklődnek a pedagógiai, pszichológiai, szociológiai kérdések iránt, nyitottak az embereket érdeklő problémákra. Kedvelik az önállóságot, és nem riadnak meg a felelősségvállalástól munkájuk során.

Szakképzés

A következő kérdésekre kaphat választ:

- ◆ Mit kell tanulni a szakképzés során?
- ◆ Hol történik a szakképzés?
- ◆ Milyen iskolai előképzettségre van szükség?
- ◆ Mennyi ideig tart a szakképzés?
- ◆ Milyen költségekkel jár a képzés, és kapható-e támogatás?
- ◆ Mekkora a képzésbe felvehető létszám?

Az 1997-ben született jogszabályban elismert 17 természetgyógyászati ág közül jelenleg nyolcat csak orvosok gyakorolhatnak. Az ő képzésük, továbbképzésük, tevékenységük nyilvántartása, minőségi kontrollja azonban eddig megoldatlan volt. A Magyar Akkreditációs Bizottság már évek óta érvel amellett, hogy az orvosi karok vegyék fel képzéseik közé a természetgyógyászatot. Az Európai Unió 2009–2013-ra kiadott egészségügyi programja hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a bizonyított alternatív és komplementer medicinai (CAM)* módszerek beépüljenek az egyetemi képzésbe, és a betegségmegelőzés kerüljön előtérbe. Ugyanez az Egészségügyi Világszervezet (WHO) stratégiai tervében is szerepel. Az alternatív gyógymódok jelentősége szakmai és finanszírozási részről is, Európa- és világszerte egyaránt jelentősen növekszik. Komoly igény mutatkozik irántuk, és a betegek is egyre gyakrabban keresik a szokásostól eltérő kezelési formákat.

A szakképzések olyan orvosi végzettséggel, valamint felsőfokú egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személyeknek indulnak, akik szeretnék a hagyományos orvoslásból szerzett tudásukat az alternatív gyógymód elméleti és gyakorlati ismereteivel gyarapítani, folyamatosan megújítani, és a megszerzett új ismereteket a mindennapi szakmai tevékenységük során alkalmazni.

(A CAM-ról bővebben az **Egyéb információs források című részben lehet olvasni)*

Mit kell tanulni a szakképzés során?

Az alapozó tárgyak (anatómia, élettan, kórtan, biológia) tudásanyagán túl olyan szakmai és gyakorlati tárgyakat sajátíthatnak el a hallgatók, mint például:

- manuálterápiás kezelés
- akupunktúrás terápia

- szúrás- és moxatechnika
- meridiánok és akupontok
- a természetgyógyászat története, filozófiai, biokémiai, élettani, kóréletani alapjai
- pszichoimmunológia
- természetgyógyászati mozgás- és mozgatósterápiák
- antropozófus orvoslás
- biológiai fogorvoslás
- homeopátia története, fejlődése, alapelvei, homeopátiás anamnézis
- neuráalterápia (Huneke-féle) története, elméleti háttere, alapfogalmai
- hagyományos távol-keleti gyógyászat
- hagyományos népi gyógyászat
- fizioterápia alapjai: balneológia, gyógytorna, gyögmasszázs, elektroterápia, dietetika.

Az orvosi végzettséggel rendelkezők képzése államilag elismert képzés, nem tartozik a szakképzés kategóriájába, távoktatásban nem történhet, és kompetencia-vizsgával zárul. A képzésre jelentkező személyeknek az orvostudományi egyetemek, illetve főiskolák szervezik vagy akkreditálják a tanfolyamot és a vizsgát.

Hol történik a szakképzés?

A természetgyógyászati tevékenységről szóló 40/1997. (III.5.) Korm. rendelet és a természetgyógyászati tevékenység gyakorlásának egyes kérdéseiről szóló 11/1997. (V.28.) NM rendelet a nem hagyományos eljárások oktatását az orvosi egyetemekre bízta. Ennek ellenére az orvostudományi egyetemek évekig nem ajánlottak képzéseket, valamint az ezekkel járó vizsgát. Jelenleg a szakképzéseket, továbbképzéseket viszonylag rövid idejű, iskolarendszerű vagy azon kívüli oktatásban tartják, többek között az Egészségügyi

Szakképző és Továbbképző Intézetben. A kötelező, folyamatos továbbképzésen belül akkreditált homeopátiás, manuálterápiás és akupunktúrás tanfolyamokat lehet elvégezni.

A hazai orvosoknak természetgyógyászati ismereteket a graduális képzésen belül is oktatnak, ami megfelel a nemzetközi oktatási gyakorlatnak. A Magyarországon elinduló egyetemi képzés lehetővé teszi az orvostanhallgatók részvételét külföldi csereprogramokban (Erasmus, Socrates), valamint a végzettség uniós kompatibilitását.

A CEDH Hungária Homeopátia Oktatási és Ismeretterjesztő Kft. (CEDH Hungária Kft.) a klinikai homeopátia módszerét oktató szervezet. A CEDH International nevű, francia székhelyű nemzetközi oktató szervezet szemlélete, gyakorlata alapján képi a hallgatókat, és az Európai Unió országaiban érvényes CEDH nemzetközi homeopátiás végzettséget biztosít.

Milyen iskolai előképzettségre van szükség?

A szakembernek más-más előképzettségi szinttel kell rendelkeznie attól függően, milyen természetgyógyászati eljárást alkalmaz. Orvosi végzettség szükséges pl. a hagyományos kínai orvosláshoz, a neurálterápiához, a homeopátiához, a fizioterápiához, valamint a manuálterápiás eljárásokhoz. Az életmód-tanácsadás és a manuálterápiás eljárások egyéb felsőfokú egészségügyi végzettséghez kötöttek.

Mennyi ideig tart a szakképzés?

A képzési idő attól függően változik, mely intézményben kívánja elsajátítani a választott szakot az érdeklődő. A képző intézmények általában 2 - 4 féléves, emelt szintű kurzusokat indítanak.

Milyen költségekkel jár a képzés, és kapható-e támogatás?

A szakképzések, továbbképzések leginkább önköltségesen végezhetők el. Az aktuális árakról és az igénybe vehető támogatásokról mindig a kiválasztott intézményeknél kell érdeklődni.

Mekkora a képzésbe felvehető létszám?

Az alapszakok/szakirányok indítási helyeiről, a minimális hallgatói létszámról, a csatolandó dokumentumokról és a felvétel egyéb követelményeiről a Szakirányú Továbbképzések című kiadványból tájékozódhatunk. Az érdeklődő ezen kívül mindig az adott intézménytől kaphat aktuális információkat.

A szakkal/szakiránnyal kapcsolatos részletes információk megismerhetők a www.felvi.hu weboldal Szakkereső és Szakleírások menüpontja alatt.

Kereseti lehetőségek, elhelyezkedési kilátások

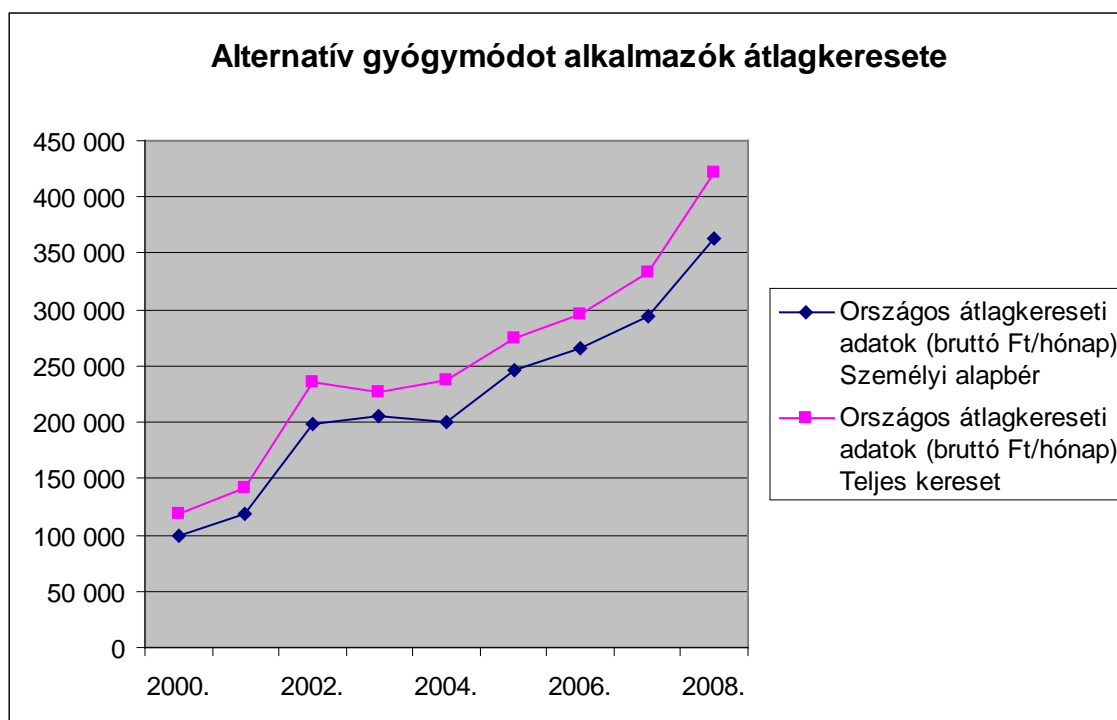
A következő kérdésekre kaphat választ:

- ◆ Hogyan alakult az átlagkereset a szakmában?
- ◆ Hányan szereztek szakképesítést az elmúlt időszakban?
- ◆ Hányan dolgoznak ebben a szakmában?
- ◆ Mekkora a munkaerő iránti kereslet ebben a szakmában?
- ◆ Hogyan alakult a munkanélküliek száma?
- ◆ Milyen más foglalkozási területre válthat át az ember viszonylag könnyen?

Hogyan alakult az átlagkereset a szakmában?

Az alternatív gyógymódot alkalmazók havi átlagbére 422 000 Ft körül alakult 2008-ban. A magas kereset egyik legfontosabb oka, hogy ezt a foglalkozást jellemzően vállalkozás keretében, önállóan végzik. A keresetek alsó és felső határai között viszont rendkívül nagyok a különbségek. Az átlagbér más szakmákhoz képest még az alsó kategóriában is viszonylag magasnak mondható. A szakmában a kereseti lehetőség elsősorban a kialakult ügyfélkörtől függ.

Forrás: <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php>

A foglalkozásra jellemző átlagkeresettel kapcsolatos információk megtalálhatók az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján: <http://foglalkozasok.afsz.hu>.

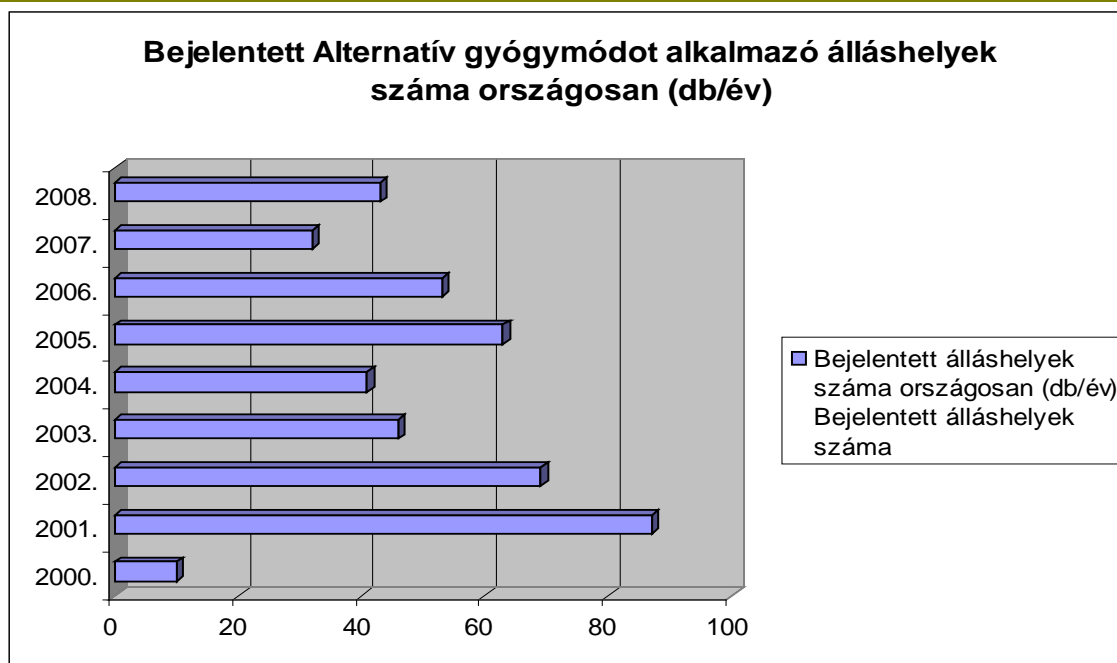
Hányan dolgoznak ebben a szakmában?

A 2008-as adatok alapján az országban 1115 ember dolgozott alternatív gyógymód alkalmazójaként. A tényleges létszám nehezen becsülhető meg, hiszen sok esetben ez nem az elsődleges szakma, hanem orvosi vagy egyéb, az egészségügyhöz szorosan kapcsolódó szakterület mellett végzik.

Mekkora a munkaerő iránti kereslet ebben a szakmában?

Rövidtávú előrejelzés a szakma iránt mutatkozó keresletről: **enyhe csökkenés**

A 2000-es évek elején divatszakmává vált az alternatív gyógymódok alkalmazása. A piaci igények kielégítésére elegendő álláshelyek kialakulásával jelentősen csökkent az új bejelentett álláshelyek száma. 2003 és 2008 között alig változott ez a szám, ami a szakma egyensúlyi helyzetének kialakulására utal. Az egészségügyi ellátórendszer átalakítása újabb lendületet adhat. Addig jellemző maradhat a jelenlegi, enyhén csökkenő kereslet.

Forrás: <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php>

Az Európai Unió által működtetett EURES-portálon közzétett álláshirdetések az EURES-tagoktól és partnerektől származnak, ezen belül is elsősorban az európai állami foglalkoztatási szolgálatoktól. A weblapra 2005-től fokozatosan felkerül valamennyi állás, melyet az európai állami foglalkoztatási szolgálatok hirdetnek meg. Az álláshirdetések számos foglalkozás művelőinek szólnak, valamint állandó és szezonális munkalehetőségeket is kínálnak. Tájékoztatást nyújtanak továbbá többek között a pillanatnyi kereseti lehetőségekről is az egyes országokban, köztük természetesen Magyarországon is.

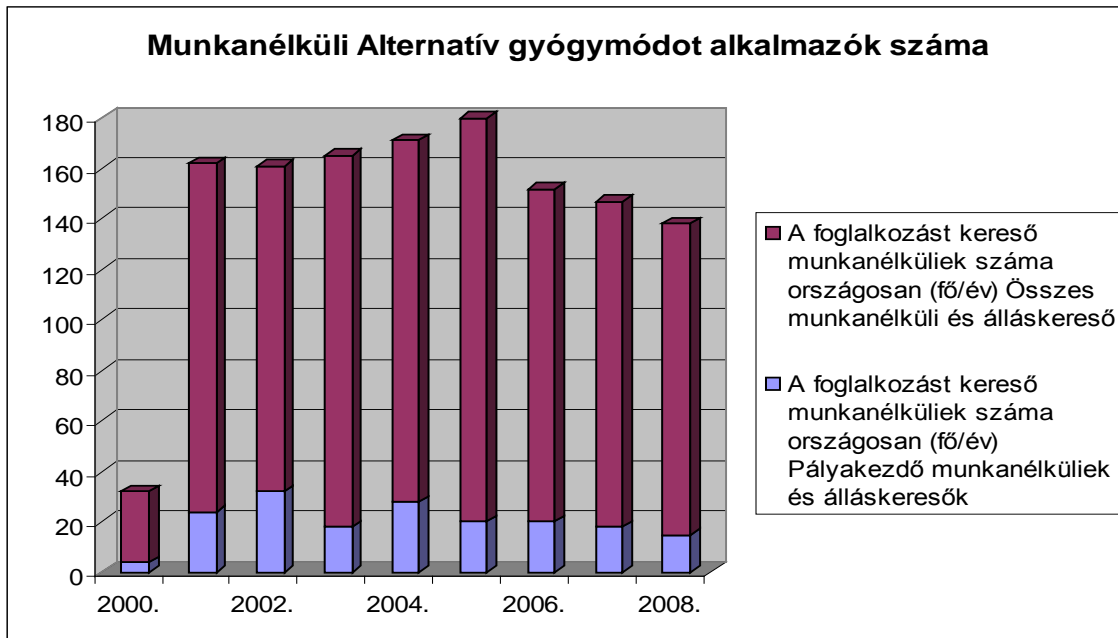
Hogyan alakult a munkanélküliek száma?

Munkanélküliek számának változása 2008-ban: **enyhe csökkenés**

Mivel a meglévő személyes kapcsolatok fontosak a szakmában, a pályakezdő álláskereső aránya magasabb, mint másutt. A munkanélküliek számának alakulásában ciklikusság érzékelhető. A szakma meghonosodása és népszerűsége miatt hirtelen megnőtt a szakképzettséget szerzők száma, ami a

munkanélküliségre is hatott. Az elmúlt években kezdett a szakma lassan egyensúlyi helyzetbe kerülni, így a munkanélküliek száma lassan, de folyamatosan csökken.

Forrás: <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php>

További elhelyezkedésre, munkaerő-piaci tendenciákra vonatkozó adatok érhetők el a www.afsz.hu weboldal Statisztika menüpontja alatt.

Milyen más foglalkozási területre válthat át az ember viszonylag könnyen?

- Egészségőr, fertőtlenítő
- Egészségügyi operátor
- Környezet egészségügyi asszisztens
- Masször (gyógy)
- Masször (sport)
- Masször (fürdős)

Egyéb információs források

- Kiadványok
- Elektronikusan elérhető információforrások

Általánosságban a CAM-ról:

A CAM (Complementary and Alternative Medicine) mozaikszó jelentése komplementer medicina, azaz kiegészítő orvoslás. A köznyelvben elterjedt neve: természetgyógyászat. Nem hozható közös elméleti alapra a nyugati-tudományos medicinával, és nem szerepel az orvosképzésben, vagy csak ismeretterjesztő jelleggel. Általában a kórházi ellátásban nem érhető el, az egészségbiztosítók többnyire nem finanszírozzák az igénybevételét, mivel nem része az adott társadalomban uralkodó egészségügyi rendszernek. Eredményessége a mindenkori tudományos tesztekkel nem igazolható.

Általában a következő technikák, komplett gyógyítói rendszerek tartoznak ide:

- hagyományos kínai orvoslás (HKO vagy TCM)
- tibeti, indiai ayurvedikus orvoslás
- számos ún. népi medicina gyakorlata
- kezelési alkalmazások, így gyógynövény, vagy állati, ásványi eredetű szerek alkalmazása
- nem gyógyszeres kezelések alkalmazása: akupunktúra, manuális medicina, spirituális terápiák, „body and mind” technikák

Kérdőíves felmérésekből kiderül, hogy

- a megkérdezettek szerint a komplementer medicina alkalmazása javítja az egészségi állapotot, ha együttesen alkalmazzák a hagyományos orvoslással;
- nagyon népszerű;
- krónikus betegségek esetében is sikeres.

Hazánkban a 90-es években a területet leginkább az információ és a koordináció teljes hiánya jellemezte, hiszen vállalkozói igazolvánnyal szinte bárki legálisan praktizálhatott. 1997-ben született az első jogi szabályozás a 11/1997 Egészségügyi Minisztérium rendelet, valamint a 40/1997

Kormányrendelet alapján. Ennek megfelelően a CAM egyértelműen egészségügyi szolgáltatás, része a betegellátásnak. Aki a rendszerben részt vesz, az egészségügyi ellátórendszer tagja, annak rendelkeznie kell megfelelő alap- és szakmai vizsgával, a minden egészségügyi dolgozóra vonatkozó kötelezettségekkel és jogokkal. Licenzvizsgával, illetve ÁNTSZ-engedéllyel kell rendelkeznie mindenkinek, aki orvosi, illetve nem orvosi diplomásként a rendszerben dolgozik.

Források:

Dr. Hegyi Gabriella: A komplementer medicina hazai szabályozása
www.yamamoto.hu/index.php?menuid=mh_6&itemid=mh_6&contentid=cikk_2&linked=1

Buda László: Alternatívák keresése az egészségügyben. Komplementer medicina in: Egészségpszichológia a gyakorlatban. Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest, 2007

A tájékozódást segítő kiadványok:

Felsőoktatási felvételi tájékoztató (Oktatási Minisztérium, Országos Felvételi Iroda)

Évente megjelenő kiadvány.

A felsőfokú tanulmányokra készülő fiataloknak és felnőtteknek összeállított tájékoztató, melynek segítségével választhatnak intézményt, szakot az egyetemek és főiskolák világából.

Magyar Közlöny (Magyar Hivatalos Közlönykiadó Kft.)

A Magyar Közlönyből a szakképzéssel kapcsolatos hatályos jogszabályokról lehet tájékozódni.

Felsőoktatási vizsgakövetelmények (Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht.)

Évente megjelenő kiadvány.

A kötet az érettségi kormányrendelet által meghatározott kötelező és a választható érettségi tárgyak követelményeit közli közép- és emelt szinten.

A választható tárgyak közül a gyakrabban választott és a felsőoktatási intézményekbe bejutáshoz leggyakrabban szükséges tantárgyak követelményeit ismerteti. A kötelező tárgyak vonatkozásában közli az Országos Közoktatási Intézet által összeállított érettségi feladatsorokat és azok megoldásait.

Természetgyógyászattal kapcsolatos általános honlapok:

www.wellnesscentrum.hu

www.e-paciens.hu/index.php/termesztgyogyaszat/94-mi-is-az-a-termesztgyogyaszat

www.aranydaru.hu/termesztgyogyaszat.html

www.egeszseg.org/alternativ_gyogymod

www.hu.wikipedia.org/wiki/Alternat%C3%ADv_gy%C3%B3gm%C3%B3d

www.egeszseg.org/alternativ_gyogymod

www.alternativgyogymodok.tlap.hu

www.termesztgyogyasz.lap.hu

www.termesztgyogyaszat.lapozz.hu

www.termesztgyogyaszat.info

www.ok.hu/katalogus/001/076/index.html

www.eti.hu/eti/tgy

www.holisz.hu/tanfolyamok/tanfolyamok.htm

www.beky-termesztgyogyaszat.hu

www.termesztgyogy.webzona.hu

www.alterna.hu

www.elo.hu/hu/tanfolyamaink/egeszseg/termesztgyogyaszat_tanfolyam/index

www.naturastart.shp.hu/hpc/web.php?a=naturastart&o=1163691982

www.termesztgyogy.webzona.hu/akademia.htm

www.mcec.hu

www.alia.karolyrobert.hu/cms/netalon.xml?data_id=3202

www.kontrollegeszeg.hu/index.php?mod=sdoc&id=144

www.mot.hu/kereso/szo/null/rovat/termeszetyogyasz_tanfolyam_0/varos/0/ajanlatok/1/cegek/0/cikkek/0/124

www.tegye.com/tgyt

www.termeszetyogyaszat.linkcenter.hu/#termeszetyogyaszmodok

www.tgy-magazin.hu

Homeopátiával kapcsolatos honlapok:

www.cedh.hu

www.boiron.hu

www.homeopatia.lap.hu

www.stressz.info.hu

www.homeopatia.lapozz.hu

www.homeopatia.info.hu

www.hoxa.hu/?p1=cikk&p2=1052

www.hu.wikipedia.org/wiki/Homeopátia

www.tenkeica.hu/homeopatia.html

www.fittelet.hu/egeszseg/cikk_8.php

Egyéb ajánlott honlapcímek:

www.afsz.hu – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapja

www.budapestedu.hu/palyavalasztas – Fővárosi Oktatási Portál: hírek, rendezvények, dokumentumok

<http://ec.europa.eu/eures> – az európai állás- és tanulmányi lehetőségekkel kapcsolatos információk felkutatását megkönnyítő portál

<http://ec.europa.eu/ploteus> – a PLOTEUS (Portal on Learning Opportunities

throughout European Space) az európai tanulási lehetőségekről informál
www.epalya.hu – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat pályaeorientációs és pályakorrekciós információs bázisa

www.fisz.hu – a Felvételi Információs Szolgálat (FISZ) portáloldala

www.felvi.hu – az Országos Felsőoktatási Információs Központ honlapja

www.fovpi.hu – a Mérei Ferenc Pedagógiai Intézet honlapja; számos információt, szolgáltatást kínálnak a pályaválasztással kapcsolatban

<http://portal.ksh.hu> – a Központi Statisztikai Hivatal honlapja, számtalan adat, információ, kimutatás többek között a munka világával kapcsolatban

www.nive.hu – a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet honlapja

www.nyak.hu – a Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Központ honlapja

www.npk.hu – a Nemzeti Pályainformációs Központ honlapja

www.ofi.hu az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet honlapja

www.oh.gov.hu – az Oktatási Hivatal honlapja

www.okm.gov.hu – az Oktatási és Kulturális Minisztérium honlapja

www.scholarship.hu – a Magyar Ösztöndíj Bizottság honlapja. Információk külföldi ösztöndíjakról

www.sulinet.hu – Az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. Honlapja; információk és szolgáltatások többek között diákoknak, hallgatóknak

www.szmm.gov.hu – a Szociális és Munkaügyi Minisztérium honlapja

www.tka.hu – a tudásközpontként működő, az EU-s támogatásokról képzéseket nyújtó, nemzeti nemzetközi oktatási-képzési pályázati programokat kezelő Tempus Közalapítvány honlapja

A gazdaság által igényelt szakmákról információk a következő oldalon szerepelnek: <http://www.oh.gov.hu/szakkepzes/szakiskolai-osztondij>.